

มูลนิธิเพื่อสิทธิมนุษยชนและการพัฒนา (มสพ.) Human Rights and Development Foundation

เลขที่ 109 ซอยสิทธิชน ถนนสุทธิสารวินิจฉัย แขวงสามเสนนอก เขตห้วยขวาง กรุงเทพฯ 10310
109 Soi Sittichon, Suthisarnwinichai Road, Samsennok, Huaykwang, Bangkok 10310
Tel: (+662)277 6882/277 6887 Fax: (+662)277 6882 ext 108 E-mail: info@hrdfoundation.org

เผยแพร่วันที่ 8 กรกฎาคม 2562

ใบแจ้งข่าว

ศาลฎีกาพิพากษายืนตามศาลอุทธรณ์มีผลให้อดีตนายกสมาคมประมงจังหวัดตรัง

กับพวกรวม 6 คน ถูกจำคุกและชดใช้ค่าสินไหมทดแทน ในคดีค้ามนุษย์แรงงานประมงพม่า อำเภอกันตัง

วันที่ 2 กรกฎาคม 2562 ศาลจังหวัดตรังได้อ่านคำพิพากษาศาลฎีกาในคดีค้ามนุษย์ คดีหมายเลขดำที่ คม.1/2559 คดีหมายเลขแดงที่ 2/2560 ที่พนักงานอัยการเป็นโจทก์ และแรงงานชาวพม่า 15 คนเป็นโจทก์ร่วม ฟ้องนางเมซอ ศรีสว่าง นายหน้าจัดหาแรงงาน นายสมพล จิโรจน์มนตรี นายจ้างเจ้าของแพปลาโกคาสถาพรใน อำเภอกันตัง ได้กักเรือ 4 ลำของแพปลาดังกล่าว พนักงานรักษาความปลอดภัยของแพปลา กับพวกรวม 10 คน เป็นจำเลย ต่อศาลจังหวัดตรัง ในความผิดต่อเสรีภาพ และความผิดตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปราม การค้ามนุษย์ โดยศาลฎีกาได้มีคำพิพากษายืนตามศาลอุทธรณ์ ที่ได้มีคำพิพากษาเมื่อวันที่ 30 มกราคม 2561 มีผลให้ลงโทษจำคุกนายหน้าและสามี นายจ้างเจ้าของแพปลาโกคาสถาพร พนักงาน รปภ. คนละ 10 ปี และ ยกฟ้องได้กักเรือทั้ง 4 ลำ

คดีนี้สืบเนื่องจากการแจ้งเหตุและการประสานงานขององค์กรเอกชน (NGOs) เมื่อปี 2558 ทำให้แรงงาน ชาวพม่าหลายคน ได้รับการช่วยเหลือพ้นจากเรือประมงแพปลาโกคาสถาพร 4 ลำ ของห้างหุ้นส่วนจำกัด บุญลาภ การประมง ที่มีนายสมพล จิโรจน์มนตรีเป็นหุ้นส่วนผู้จัดการ ซึ่งในขณะเกิดเหตุนายสมพล จิโรจน์มนตรี เป็นนายก สมาคมประมงจังหวัดตรังด้วย หลังจากการสืบสวนสอบสวนของเจ้าหน้าที่ พบว่าแรงงาน 15 คน เข้าข่ายเป็นเหยื่อ ของการค้ามนุษย์ พนักงานอัยการจึงฟ้องนายหน้าและสามี เจ้าของแพปลา รปภ. แพปลา ได้กักเรือ 4 คน และ ผู้เกี่ยวข้องอื่นๆ รวม 10 คน ต่อศาลจังหวัดตรังเป็นจำเลยในคดีค้ามนุษย์ โดยแรงงานทั้ง 15 คน ได้รับความ ช่วยเหลือด้านกฎหมายจากมูลนิธิเพื่อสิทธิมนุษยชนและการพัฒนา (มสพ.) ได้เข้าเป็นโจทก์ร่วมในคดีด้วย

ต่อมาเมื่อปี 2560 ศาลจังหวัดตรังได้มีคำพิพากษายกฟ้องได้กักเรือและเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยของ แพปลา เนื่องจากเห็นว่าไม่มีพยานหลักฐานเพียงพอ แต่ให้ลงโทษนายสมพล ซึ่งเป็นนายจ้างและเจ้าของแพปลา นางเมซอ นายหน้าจัดหาแรงงาน พร้อมสามีและจำเลยอื่นๆ รวม 6 คน โดยให้จำคุกคนละ 14 ปี โดยสามีนาง เมซอต้องรับโทษเพิ่มอีกหนึ่งปีฐานครอบครองอาวุธปืนโดยไม่ได้รับอนุญาต และให้ร่วมกันชดใช้ค่าสินไหม ทดแทนให้แก่แรงงานทั้ง 15 คนรวมเป็นเงิน 1,992,000 บาท ต่อมาในปี 2561 ศาลอุทธรณ์ได้มีคำพิพากษาลด

โทษจำคุกจำเลยดังกล่าวจากคนละ 14 ปีเหลือ 10 ปี ยังคงโทษฐานครอบครองอาวุธปืนหนึ่งปี และพิพากษากลับให้จำคุก รพภ. 10 ปี เช่นกัน สำหรับได้ก่งเรือทั้ง 4 ลำ ศาลอุทธรณ์ยกฟ้องเช่นเดียวกับศาลชั้นต้น แรงงานซึ่งเป็นโจทก์ร่วมทั้ง 15 คนจึงได้ยื่นฎีกาคัดค้านคำพิพากษาศาลอุทธรณ์ที่หยกฟ้องได้ก่งทั้ง 4 คน ในขณะเดียวกัน พนักงาน รพภ.ก็ได้ยื่นฎีกาคัดค้านคำพิพากษาศาลอุทธรณ์ที่ลงโทษตนเช่นกัน จนเมื่อวันที่ 2 กรกฎาคม ที่ผ่านมา ศาลฎีกาจึงได้มีคำพิพากษาดังกล่าวข้างต้น โดยพิพากษายืนตามศาลอุทธรณ์

อนึ่ง เนื่องจากคดีนี้ถึงที่สุดแล้ว โดยนายหน้าค้ำมนุษย์ เจ้าของเรือซึ่งเป็นนายจ้างและเจ้าของแพปลา และพนักงาน รพภ. ได้ถูกพิพากษาลงโทษจำคุกแล้ว สิ่งที่ มสพ. และองค์กรเอกชนต้องดำเนินการต่อไปคือการร่วมมือกับหน่วยงานภาครัฐเพื่อบังคับคดีให้แรงงานซึ่งเป็นผู้เสียหายจากการค้ำมนุษย์ทั้ง 15 คน ซึ่งเดินทางกลับไปประเทศพม่าแล้ว ให้ได้รับเงินค่าสินไหมทดแทนจำนวนรวม 1,992,000 บาท ตามที่ศาลมีคำสั่งต่อไป

สำหรับคดีนี้เป็นที่รู้จักอย่างกว้างขวางว่า “คดีก้นต้ง” และเป็นตัวอย่างสำคัญของคดีค้ำมนุษย์เกี่ยวกับ “แรงงานขัดหนี้” เนื่องจาก ลูกเรือชาวพม่าทั้ง 15 คน ได้ถูกนายหน้าร่วมกับนายจ้างบังคับให้ทำงานเพื่อใช้หนี้ไม่รู้จัก โดยเงินค่าจ้างที่ได้จากการทำงานจะถูกยึดไปทันทีเพื่อชดใช้หนี้จากการถูกบังคับให้ซื้อสินค้าอุปโภคบริโภคในราคาแพงเกินจริงจากร้านขายของชำของนายหน้า โดยแรงงานต้องทำงานอย่างหนักเยี่ยงทาสในเรือประมงของนายจ้างเจ้าของแพปลา แม้ไม่สบายหรือประสบอุบัติเหตุก็ไม่สามารถหยุดทำงานได้ นอกจากนี้แรงงานประมงเหล่านี้ยังตกอยู่ในสภาพถูกบังคับ ให้จ่ายอม ถูกกักกัน บางคนถูกกักขัง หน่วงเหนี่ยว ขาดเสรีภาพในการไปไหนมาไหน ซึ่งมีผู้ควบคุมตลอดเวลา หากขัดขืนจะถูกคนของนายหน้าและนายจ้างทำร้ายร่างกายอีกด้วย

ข้อมูลเพิ่มเติม

กาญจนา อัครชาติ ผู้จัดการคดี

โครงการต่อต้านการค้ามนุษย์ด้านแรงงาน มูลนิธิเพื่อสิทธิมนุษยชนและพัฒนา

เบอร์โทรศัพท์ 090-916-0011 E-mail: kanjana.ak@gmail.com

ใบแจ้งข่าวคำพิพากษาศาลชั้นต้น: <https://bit.ly/326h2lj>

ใบแจ้งข่าวคำพิพากษาศาลอุทธรณ์: <https://bit.ly/2FRWKCB>